

Allt golvmaterial skall besiktigas/avsynas med avseende på synliga defekter innanläggning. Om det finns synliga defekter skall materialet inte installeras utan att GERFLOR gett sitt godkännande.

ALLMÄNT

Golvmaterialet skall installeras av behörig/utbildad golvläggare i enlighet med denna instruktion samt AMA Hus kap MF eftersom produkten ställer höga krav på förutsättningar och handhavande. Den relativa fukten i luften och underlaget påverkar materialet och därför är det viktigt att man konditionerar materialet och är noga med omgivande temperaturer och fukt.

Notering: Oxidationsgulning förekommer på all linoleum och är en naturlig del av torkprocessen. Gulningen försvinner dock när golvet utsätts för ljus.

1. UNDERLAG

Godkända underlag för LINOLEUM, LINOLEUM Acoustic och AcousticPlus:

NYPRODUKTION

Underlaget ska vara rent, plant, jämnt sugande och ha tillräcklig hållfasthet och bärighet. Ytan ska vara fri från beläggningar som försämrar vidhäftningen, som exempelvis: damm, smuts, olja, fett, vax, rengöringsmedel, gamla limrester, gammal färg och lösa partiklar. Läst klass B i enlighet med AMA Hus Tabell 43.DC, ± 5 mm / 2m. Ojämnheter i underlaget skall slipas eller spacklas. Färg, olja eller andra föroreningar som kan missfärga materialet genom s.k. migrering skall avlägsnas.

Den relativa fukten (RF) betongen får inte vara högre än 90%RF för kompakt Linoleum och Linoleum Acoustic, och 85%RF för Linoleum AcousticPlus. Detta gäller endast byggestfukt. Mätningar görs i enlighet med AMA Hus, YSC 121 enligt RBK.

Vid läggning på underlag av träbaserat skivmaterial skall skivmaterialet ha en fuktkvot 6–10 % ($8 \pm 2\%$).

Temperaturen i underlaget för dispersionslim ska vara minst +18 grC och maximalt +27 grC och för SMP-lim minst +15 grC och maximalt +27 grC. Dessa temperaturer gäller även rumsluften, limmet samt det golvmaterial som ska nedlimmas.

Rummets luftfuktighet ska vara mellan 20 och 70 % RF.

RENOVERING

Eftersom det alltid finns en risk med att lägga på befintligt golvmaterial rekommenderar vi att ta bort befintligt material och uppfylla kraven för nyproduktion. Frånsteg från detta resulterar i högre ansvar för installatören

Generella krav vid underlag av betong eller avjämningsmassa

Limma inte direkt på tät betong

Observera att Golvbranschen, GBR, avråder från nedlimning direkt på tät betong med vattenburna dispersionslimmer. Detta av vidhäftningsskäl. Limfukten kan inte tas upp av det täta underlaget, vilket kan leda till att limmet inte torkar och att bindningen av limmet fördröjs. Dessutom kan limfukten bidra till att en högre nivå alkalisk fukt uppstår i betongens yta, vilket kan bryta ned limmet. Detta medför även en risk för oönskade emissioner.

Med hänsyn till ovanstående ska exempelvis lågalkalisk golvväpning eller motsvarande skikt användas före nedlimning. Normalt minst 5 mm. Kontrollera lim- och golvväpningsleverantörens anvisning.

2. MATERIAL

Anvisningen gäller för: Marmorette, Colorette, LinoArt, Moon, Uni Walton, Linodur, Linoleum Acoustic and Linoleum AcousticPlus. Produktionsvariationer i kan förekomma mellan olika tillverkningsbatcher. Därför är det viktigt att alltid installera en yta med samma batch och lägga rullarna i nummerföljd för bästa resultat. Produkterna skall läggas i samma riktning, inte vådvändas.

3. FÖRE LÄGGNING

3.1 LAGRING

Hantera alltid rullarna med försiktighet så att inga skador uppstår. Detta är extra viktigt vid kyla då materialet blir sprött. Lagra rullarna stående. Rullarna skall aklimatiseras minst 24h under samma förhållanden som de skall läggas i. Tiden beror naturligtvis på vilken temperatur de har vid leverans. Grovropa våderna dagen innan läggning och förvara dem stående över natten med ytan utåt.

3.2 TEMPERATUR OCH FUKTIGHET:

Vid läggning skall material, lim, underlag och lufttemperatur vara minst 18°C. Detta gäller 48 h innan och efter läggningen. Luftfuktigheten skall vara 20-70%RF. Högre eller lägre fukt påverkar material och limning och kan ge sämre vidhäftning.

VIKTIGT: Informationen i lägganvisningen gäller från 2025-06 men kan komma att ändras utan föregående meddelande. Kontrollera vår hemsida gerflor.se för att försäkra er om att detta är senaste utgåvan.

4. LÄGGNING

Rullarna är märkta med längd, tjocklek, bredd samt rullnummer. Rullarna skall läggas i nummerordning för att undvika kulörskillnader. Inom samma utrymme får rullar ej installeras bredvid varandra om det är mer än 30 rullnummer mellan rullarna. Batchnumret är tydligt angivet på materialemballaget och måste kontrolleras innan läggningen startar. För många rullnummer mellan installerat material kan resultera i synlig färgskillnad efter installation.

Använd inte rullar från olika batcher i samma rum. Våderna skall läggas i ljusets riktning.

Våderna skall läggas i samma riktning. Ej vådvändning.

Våderna skall kantskäras 1,5-2cm på ena sidan och sedan fällas ner med en springa på ca 0,5mm. Skärning av skarven skall ske omedelbart efter att våden välts, ritsa fogen med nedfällare längs den första vådens kant och skär sedan igenom med en mattniv med krokblad, skär med en lätt vinkling på kniven så endast mattornas yta ligger mot varandra. Wolff Linocut kan användas för att skära fogen i en enda operation.

Planera läggningen så att skarvar inte hamnar där belastningen är högst, i till exempel gångstråk eller under rullande kontorsstolar.

Detta är extra viktigt vid läggning av stegljudsdämpande produkter där svikt i trådförslutning kan innebära att tråden riskerar släppa över tid.

Våra linoleumprodukter är länkhjulsgodkända och tål normal användning av kontorsstolar. Men den mjukare stegljudsdämpande baksidan ger större påfrestning på mattskarvarna av svikten som uppstår vid belastning av kontorsstolar.

VERKTYG

Följande verktyg rekommenderas för att få ett fullgott resultat:

- Nedfällare
- Fogfräs
- Svetsmaskin Leister eller likvärdig
- Automatsvets – Se separat anvisning nedan
- Snabbsvetsmunstycke 5 mm
- Som skärverktyg rekommenderas Mozartkniven eller likvärdig
- Linoleumhammare

5. LIMNING

5.1 FÖR MARMORETTE, COLORETTE, LINOART, UNI WALTON, MOON SAMT LINOLEUM ACOUSTIC MED JUTE /KORKBAKSIDA SKALL MAN ANVÄNDA ETT LIM ANPASSAT FÖR

LINOLEUM. Se limrekommendation

- Utrullade våder skall limmas samma dag.
- Limma en våd i taget
- Vik tillbaka halva våden.
- Använd limspredare avsedd för linoleumlim (350-400g/m²) och limma ytan som skall beläggas. Tänk på att limma hela vägen ut till linjen för att få full täckning.

OBS! Kontrollera regelbundet limmängden för att säkerställa god övervättning.

- Torka bort överflödigt lim med fuktad trasa.

VIKTIGT!:

Följ alltid limleverantörens anvisningar. Linoleum skall våt- limmas för att få en bra vidhäftning.

FÖR LINOLEUM ACOUSTICPLUS SKALL MAN ANVÄNDA ETT LIM ANPASSAD FÖR PLASTMATTA. Se limrekommendation

- Utrullade våder skall limmas samma dag.
- Limma en våd i taget
- Vik tillbaka halva våden.
- Använd limspredare avsedd för linoleumlim (300-350g/m²) och limma ytan som skall beläggas. Tänk på att limma hela vägen ut till linjen för att få full täckning.
- Linoleum Acousticplus skall alltid limmas på sugande underlag

OBS! Kontrollera regelbundet limmängden för att säkerställa god övervättning.

- Torka bort överflödigt lim med fuktad trasa.

VIKTIGT!:

Följ alltid limleverantörens anvisningar. Linoleum skall våt- limmas för att få en bra vidhäftning.

KORKMENT

När korkment skall läggas under kompakt linoleum skall den alltid vara tunnare eller lika tjock som linoleummattan.

Korkmenten limmas med lim anpassat för linoleum. Limmängden skall vara 350-400g/m².

Linoleummattan får läggas tidigast 24h efter korkmenten, som skall vara helt uttorkad. Korkment läggs kant i kant med en glipa på ca 0,5 mm. Skarvförskjutning minst 30 cm mot ovanliggande material.

OBS! Kontrollera regelbundet limmängden för att säkerställa god övervättning.

- Torka bort överflödigt lim med fuktad trasa

VIKTIGT!:

Följ alltid limleverantörens anvisningar. För bästa resultat så rekommenderas våtlimning på ett sugande underlag. Kontrollera alltid att en bra övervättning av limmet uppnås på baksidan av ytmaterialet

6. RITSA

Vi rekommenderar att man ritsar längs långvägg och kortändar

6.1 RITSA LÄNGS LÅNGVÄGG

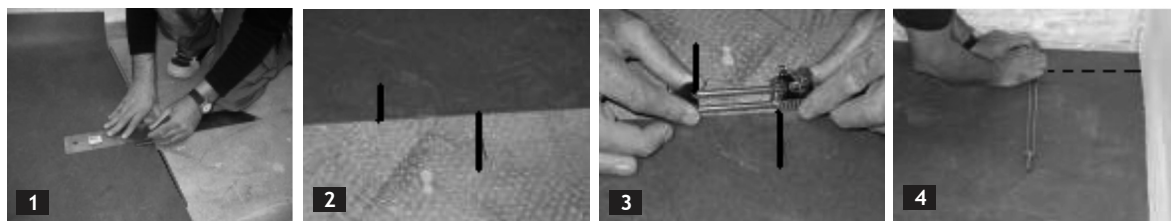
- Rikta upp våden med föregående våd eller centrumlinjen.
- Låt vådens kortändar gå upp på väggarna.
- Använd ett långt ritsverktyg för att markera väggprofilen.
- Använd kniv med krokblad för att skära längs ritsningen.

6.2 RITSA KORTÄNDARNA

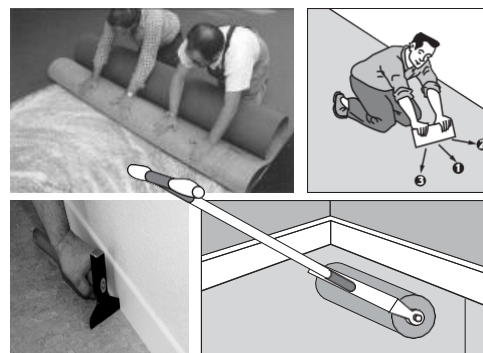
När man skjuter tillbaka våden i limmet kommer långa våder krympa några millimeter. För att minska synliga spalter skall kortändarna skäras enligt följande.

- Avsluta limningen ca 1,5m från väggen.
- Limma ner och stryk ut mattan fram till denna punkt.
- Dra en referenslinje på underlaget och mattan (bild 1).
- Lagg en rullkärna under vådens olimmade bit för att dra tillbaka våden från väggen och kontrollera att förkjutningen är lika på båda sidor. (bild 2).
- Ställ in ritsverktyget på samma längd (bild 3).
- Ritsa och skär med kniv med krokblad längs ritsningen. (bild 4).
- Ta bort rullkärnan och vik tillbaka till limningen. Limma resterande del och lägg ner våden i det våta limmet. Avsluta med att välta våden.
- På liknande sätt läggs resterande våder.

7. FÖR BÄSTA RESULTAT

- Undvik luftbubblor när du lägger ner våden i limmet.
- Massera kortändarna för att minska rullminnet och risken för dålig vidhäftning.
- Välta alltid vådena, 50-70 kg vält
- Längs väggar, trösklar eller sparklådor där välten inte kommer åt, använder man korkblock eller linoleumhammare för att pressa ner mattan i limmet.
- Omedelbart efter att våden välts så fälls långskarvar ned med en springa av 0,5 mm.
- Eftergnid skarvarna med linoleumhammare.

8. SVETSNING (24h efter nedlimning)

Svetsning (trådförslutning) utförs enligt följande.

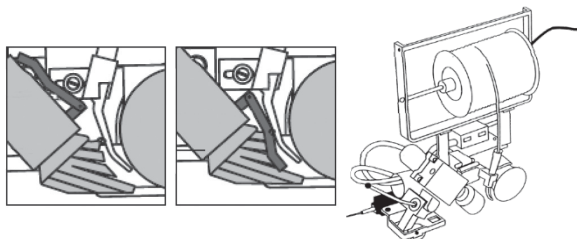
8.1 SPÅRA

När man spårar skapar man utrymme i skarven för att svetsstråden skall fästa mot så stor yta som möjligt. Det är viktigt att spårningen blir likvärdig på båda sidor för att få en likvärdig jämn vidhäftning. Detta kan göras manuellt med skärande spårningsverktyg eller med elektrisk fogfräs. Klingen skall vara 3,3 - 3,5 mm. Om springan är för bred medför det att V-fasningen riskerar att misslyckas genom att spårning endast sker på en sida. Efter spårning/fräsning måste spåret rengöras med dammsugare innan trådförslutningen utförs. Spårningen måste vara centrerad över skarven. Spårningen skall gå ner till juteväven för bästa resultat. Vid akustikbaksida så skall det heller inte gå djupare än till juteväven.

8.2 SVETSAUTOMAT

Svetsningen görs med en LEISTER UNIVERSAL eller UNIFLOOR eller likvärdigt med ställbar värme och hastighet. Maskinen skall vara utrustad med smalt svetsmunstycke passande ändamålet. Fäll ned linoleumventilen.

Temperatur: 400°C - 430°C Hastighet: 2 - 3 m per minut

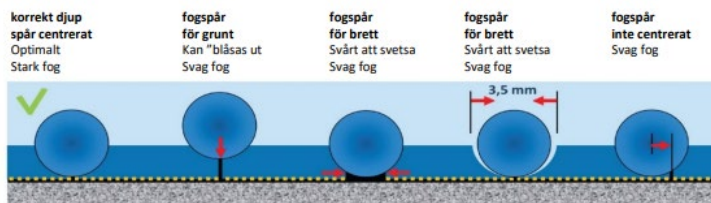
REKOMMENDERADE SVETSMUNSTYCKEN:

ROMUS : 95253

LEISTER : 103.394

JANSER : 225 860 300

Om springan mellan våderna är för bred riskerar spårverktygets styrskena eller hjul att tryckas mot ena sidan av skarven. Resultaten blir att korrekt fasning bara sker på en sida och att fasningen inte heller är centrerat eftersom skäret inte når till andra sidan, se figuren bredvid. Detta ger en extremt svag fogförslutning som riskerar släppa över tid. Det är också svårt att reparera i efterhand. En god trådförslutning erhålls med rätt kombination av temperatur, hastighet och tryck nedåt. Smälttråden ska tillåtas smälta så mycket att den når spårets botten! Smälttrådens översida ska plattas ut något och en liten svulst ska bildas på vardera sidan om fogen. Efter cirka 30 cm bör du kontrollera att trådförslutningen har god vidhäftning genom att försiktigt trycka smälttråden i det fogade partiet från sida till sida. Om kombinationen av hastighet/temperatur/tryck är felaktig kommer antingen fogen att lossna eller smälttråden att smälta utanför spårets sidor, möjligen med bränt material på vardera sidan om spåret.

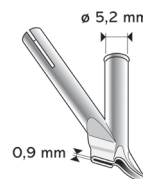
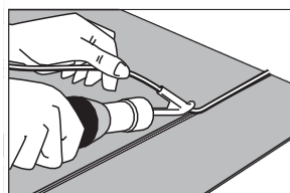

8.3 MANUELL SVETSNING

Svetsningen utförs med svetsmunstycke med 0,9mm luftspalt.

Temperatur: 400°C - 450°C

Hastighet: 2.5 - 3 m per minut

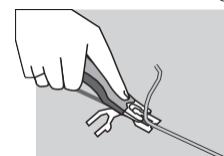
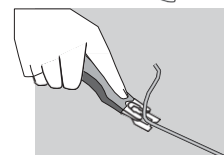

8.4 TRIMMA

Tråden skärs i två steg med Mozartkniv eller månkniv med släde.

Första skärning görs med distansen.

Andra skärningen görs när tråden svalnat och med distansen bortfälld.

VIKTIGT! Om den slutliga renskärningen görs när smälttråd och material fortfarande är för varma, kan resultatet bli att smälttråden dras ut ur spåret och/eller att den sjunker ned. Det kan medföra problem med smutsansamling i skarven eller orsaka skada på golvet yta. Om för hög värme använts vid trådförslutningen kan ytskiktet brännas bort.

Ett tips är att "provsvetsa" på lösa bitar först för att säkerställa att korrekt temperatur och hastighet är optimal för de lokala förhållandena.

9. SKÖTSEL

Innan golvet tas i bruk skall det göras rent i enlighet med separat byggstädning / skötselanvisning för linoleum. Det behövs ingen installationsbehandling.

OBS!: Innan användning:

- Ingen persontrafik på golvet 48h efter läggningen är klar.
- Vänta 72h innan tunga rullande belastningar eller möbler ställs in.

10. ANVÄNDNING

Persontrafik på installation är tillåten efter 48h. Möbler eller tunga rullande laster är tillåtet efter 72h.

11. SKYDDA GOLVET

Täck alltid golvet efter läggningen avslutats. Använd inte tät täckpapp. Den gulningen som kan uppstå under täckpappen försvinner när ytan utsätts för ljus

Tänk på att möblernas fötter/hjul är anpassade för golvbeläggningen.

- Vi rekommenderar tassar med plan yta för att inte ge märken på golvet. Tänk på att storleken på kontaktytan skall vara tillräcklig för belastningen.
- Använd inte möbler etc med gummitassar eller svarta gummhjul
- Hjulen på kontorsstolar skall vara av typ W I enlighet med EN 12529, använd lämpligt skydd under dessa.
- Linoleum med akustikbaksida är känsligare för intrycksmärken, skydda golvet där det finns risk för punktbelastning från tex möbler med liten anläggningsyta.
- Golvvärme skall inte slås på förrän efter 7 dagar.

12. LAGNINGAR

Små lagningar ytan kan ge skiftningar i färg och glans. Lagningens storlek skall vara motiverad i förhållande till felets omfattning, kostnad och hur den påverkar resultatet. Ibland kan det vara motiverat att byta större bit för att minska den synliga effekten.

Skarvning av smälttråd

För att skarva en smälttråd mitt i en fog, skär bort lösa ändar och fasa den sektion som ska överlappas med en spårskärare. Se till att varm luft kommer ned i spåret och värmer tråden. När svetsmaskinen rör sig över den del som släppt, applicera tryck och fortsatt trådförslutningen över den sektion som ska skarvas.